

Temaark

Selvbestemmelse

Hvad er selvbestemmelse?

I ældrelovens formålsparagraf står det skrevet, at loven i særlig grad skal fremme den enkelte ældres selvbestemmelse.

Selvbestemmelse handler om oplevelsen af at blive set og hørt i forhold til ens specifikke behov for hjælp. Det handler om at forstå, hvem den enkelte ældre er, hvilket liv de har levet, samt hvilke drømme de har til deres fremtidige liv.

Medarbejdernes faglighed og de kommunale rammer for hjælpen har naturligvis betydning for den hjælp og pleje, man modtager. Med ældreloven er det dog fastlagt, at det er den enkeltes behov, der skal være centrum for beslutninger om og udførelsen af hjælpen. Kommunen er derfor forpligtet til at sikre, at selvbestemmelse, faglighed og politisk besluttede rammer går hånd i hånd. I praksis vil det betyde, at meget overlades til dialogen mellem dem, der modtager hjælpen, og dem som udfører den. Medarbejderne i plejen skal være klædt på til denne dialog.

Pårørende som vigtig medspiller i selvbestemmelse

Pårørende kan have en vigtig stemme i tilrettelæggelsen af hjælp til ældre. Særligt personer med demenslidelser kan have svært ved selv at udtrykke deres behov og ønsker til hjælpen. I denne forbindelse kan pårørende spille en vigtig rolle, da de har kendt deres kære, før sygdommen indtraf.

I forbindelse med demens, er det tillige uhyre vigtigt, at det er fast personale, der står for hjælpen. Det giver bedre muligheder for at lære den ældre at kende og forstå vedkommendes reaktioner og signaler. Selvbestemmelse afhænger således også af personalets evner til at aflæse, hvad den enkelte svækkede ældre udtrykker. Dette kræver et kendskab og en relation til den enkelte.

Ældre Sagen mener

Alle svækkede ældre bør have indflydelse på den hjælp og pleje, de modtager.

Hvordan er det i jeres kommune? Spørgsmål til jeres lokale politikere

- Hvordan sikrer I den enkelte svækkede ældres ret til selvbestemmelse – både ved bevilning, tilrettelæggelse og udførelse af hjælp?
- Hvad gør I for at følge op på, om plejehjemsbeboere og hjemmehjælpsmodtagere oplever at have reel indflydelse på hjælpen i hverdagen?
- Hvad gør kommunen for at klæde deres medarbejdere på til at tage dialogen om selvbestemmelse med svækkede ældre?